

17. Palolaitos

Yleistä

Henkilökunnan lukumäärässä, joka oli 340, ei tapahtunut lisäystä. Mainitusta määrästä 297 miestä kuului varsinaiseen sammutusosastoon. Sammutustyössä sattui kaikkiaan 12 tapaturmaa.

Kaluston määrässä ei myöskään tapahtunut lisäystä. Letkuhankinnoissa siirryttiin yksinomaan keinokuiduista valmistettuihin paloletkuihin. Uudella sammutusaineella, ns. kevytvaahdolla, suoritettiin lukuisia kokeita sen soveltuvuusalueen määrittelemiseksi.

V:n 1965 aikana raivosi 918 tulipaloa, joista suurin oli telakalla rakenteilla olleen autolautta Finnhansan tulipalo. Sen sammuttamiseen tarvittiin palolaitoksen koko kapasiteetti. Sammutustyöhön osallistuivat lisäksi eräät kaupungin alueella toimivista 17 vapaa-palokunnasta, joita kaupunki rahallisesti tukee.

Sairaankuljetusten kokonaislukumäärä lisääntyi 14 991:stä v. 1964 kertomusvuoden 17 325:een. Varsinaisessa sairaankuljetustoinnassa, joka käsitti potilaiden kuljettamisen sairaalaan lääkärin määräyksestä, ei tapahtunut oleellista muutosta. Sen sijaan tapaturmien johdosta suoritettujen kuljetukset lisääntyivät edelliseen vuoteen verrattuna n. 25 %; tämä oli suurelta osin heijastusta kasvaneesta liikenteestä.

Ehkäisevän palosuojelun alaan kuuluvia lakimääräisiä palotarkastuksia asuintaloissa

ja teollisuuslaitoksissa suoritettiin 19 744. Lisäksi annettiin lukuisia neuvoja ja ohjeita sekä lausuntoja.

Palolaitoksen tariffit sairaankuljetuksesta, avunannosta, kaluston lainauksesta ym. pysyivät ennallaan. Menot olivat yhteensä 6 018 000 mk. Koko kaupungin menotaloudessa palolaitoksen osuus oli noin 0.7 %.

Henkilökunnan harrastustoiminta oli erittäin vilkasta ja monitahoista, siitä mainittakoon vain soittokunta, urheiluseura ja metsästysseura.

Henkilökunta. Palveluksesta erosi talouspäällikön viransijainen valtiot. kand. Panu Suominen, toim.apul. Ella Heino ja sair. kuljett. Hans Hollo sekä kuoleman kautta palokorpraalit Elias Arokanto ja Viktor Kokkonen sekä palomies Per-Olof Nordström.

Palokorpraalin virkaan palopäällikkö nimitti 14 palomiestä, palomiehen virkaan 9 miestä ja otti tilapäisen palomiehen virkaan 14 miestä.

Kesäkuukausina palveli palolaitoksessa yhteensä 75 palomiesten vuosilomasijaista ja yksi toimistoapulaisen vuosilomasijainen, nti Tuula Pirinen 1.6.—6.8.

Tp. toimistoapulaisen virkaan palolautakunta nimitti 15.11. lukien nti Sirkku Kososen.

Palolaitoksen henkilökunnan jakautuminen osastoittain ja palopiireittäin selviää seuraavasta taulukosta:

Palolaitoksen henkilökunta
Brandverkets personalstyrka
Fire Service Force

Henkilökunnan jakautuminen osastottain ja palopiireittäin Uppdelning på avdelningar och branddistrikt Divisional and areal distribution	Palopäällikkö Brandchef Fire Chief	Sammutusosasto Släckningsdivision Fire fighting Division				Teknillinen osasto Tekniska avdelningen Technical Dept.				Palonehkäisyosasto Avdelningen för förebyggande brandskydd Prevention Dept.			Talousosasto Ekonomiavdelningen Financial and administrative Dept.					Yhteensä Summa Total			
	Viranhaltijat	Viranhaltijat		Työso- pimus- suht.	Viran- haltijat		Työso- pimus- suht.		Viranhaltijat			Työso- pimus- suht.									
	M	M		M	M	M	N	M			M	M	N	M	N						
Yleinen hallinto: Allmän förvaltning General services	Päällystö	Päällystö	Alipäällystö	Miehistö	Sairaankuljet- tajat	Päällystö	Työnjohto	Työntek.	Työntek.	Päällystö	Päällystö	Työnjohto	Työntek.	Toimistotyöntek.	Työntek.	Työntek.	Yht.	M	N	Viranhaltijat	Työso- p. suht.
	1	3	—	—	—	1	2	17	1	2	1	1	1	5	2	2	39	31	8	17	22
Pääpalosema	1	3	—	—	—	1	2	17	1	2	1	1	1	5	2	2	39	31	8	17	22
Haagan paloasema	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	2	1	1	1	1
Kallion paloasema	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	—	1	—
<i>Palopiirit:</i> Branddistrikt Fire districts																					
I palopiiri: Pääpalosema	—	1	11	76	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	89	89	—	89	—
Suomenlinna	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	—	3	—
II palopiiri: Haagan paloasema	—	1	6	44	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	52	52	—	52	—
III palopiiri: Käpylän paloasema	—	1	5	32	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	39	39	—	39	—
Malmi palovartioasema	—	—	2	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12	12	—	12	—
IV palopiiri: Kallion paloasema	—	1	9	72	4	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	87	87	—	83	4
Herttoniemen palovartioasema	—	—	2	14	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	16	—	16	—
Yhteensä	1	7	35	251	4	1	2	17	1	6	1	1	3	5	2	3	340	331	9	313	27
Osastot yhteensä	1	297				21				6	15					340					

Sen jälkeen kun kaupunginhallitus oli myöntänyt luvan, että palolaitoksen apulaispalopäällikön, palotarkastajan ja talouspäällikön virat saataisiin jättää toistaiseksi täyttämättä, kunnes palolaitoksen organisaation muutosta tutkiva komitea saisi työnsä päätökseen, määräsi palolautakunta apulaispalopäällikön viransijaiseksi palomest. Armas Winqvistin v:n 1965 alusta 30.9. saakka ja palomest. Erkki Saksan 1.10. alkaen 31.12. saakka, palotarkastajan viransijaiseksi apul. palotarkast. Gösta Willingin koko vuodeksi sekä talouspäällikön viransijaiseksi valtiot. kand. Panu Suomisen vuoden alusta 30.4. saakka ja palokers. Martti Narvanteen 3.6.—14.10. väliseksi ajaksi. Samoin kaupunginhallituksen myönnettyä luvan valittiin talouspäällikön virkaan 15.10. alkaen valtiot. maist. Juhani Mäkelä.

Mainituista viransijaisuuksista johtuen hoitivat ruiskumest. Erkki Thurman palomestarin virkaa ja palokers. Leo Mäkinen ruiskumestarin virkaa koko vuoden. Palokersantin virkaa hoiti viransijaisena palokorpr. Paul Lassila 1.1.—30.6. välisenä aikana ja palokorpr. Klaus Jouttela 1.7. alkaen vuoden loppuun.

Seuraavia virkoja hoitivat viransijaisina koko vuoden jäljempänä mainitut henkilöt:

Apulaispalotarkastajan virkaa palotekn. Uolevi Särkijärvi, paloteknikon virkaa palokers. Pekka Ennevaara sekä palokersantin virkaa palokorpr. Börje Nurmi.

Valitusten johdosta avoimina olleisiin ja viransijaisilla hoidettuihin palomestarin ja apulaispalomestarin virkoihin nimitettiin valitusten tultua kumotuiksi palomestariksi 1.10. lukien ruiskumest. Alfred Nordström ja apulaispalomestariksi 15.6. lukien palokers. Yrjö Sainio.

Avoimeksi tulleeeseen ruiskumestarin virkaan lautakunta nimitti palokers. Enok Arokannan 15.12. lukien.

Avoimeksi tullessiin palokersantin virkoihin valitsi palolautakunta 1.1.1965 alkaen palokorpr. Åke Welinin, 1.6. alkaen palokorpr.

Martti Narvanteen, 1.7. alkaen palokorpraalit Leo Björksténin ja Paul Lassilan, 1.10. alkaen palokorpraalit Pauli Poutasen ja Kalevi Laakson sekä 1.11. alkaen palokorpraalit Osmo Nurmion ja Asser Nurmisen.

Eläkkeelle siirtyivät vuoden aikana palokersantit Toivo Joulamo, Johannes Mattila, Alvar Nyholm, Bror Ostrow, Armas Pusa ja Torsti Salomaa, palokorpraalit Timo Lampinen, Aarne Majuri, Arvo Paakkanen ja Yrjö Samela.

Terveystila. Kertomusvuonna sattui sammutushenkilökunnan keskuudessa sammutustyössä 12 tapaturmaa. Harjoituksissa tai työpalveluksessa loukkaantui 34 henkilöä. Tapaturmien aiheuttamat työpäivämenetykset nousivat 518 p:ään ja niistä suoritettiin korvauksia 11 381 mk. Kertomusvuonna sattui lisäksi korjaamon henkilökunnan keskuudessa 4 tapaturmaa, joista aiheutuneet työpäivämenetykset olivat 35 päivää ja niistä suoritettavat korvaukset 709 mk.

Sairauden tai tapaturman perusteella myönnettiin viranhaltijoille ja vuosilomaisille sairauslomaa 130 kertaa sairauspäivien lukumäärän ollessa yhteensä 2 617. Työsopimussuhteessa olevien työntekijäin vastaavat luvut olivat 14 ja 541.

Henkilökunnan eri ryhmien sairauspäivien keskimääräinen luku sairaustapausta ja henkilöä kohti oli seuraava:

Henkilökuntaryhmä	Sairastuneiden henkilöiden määrä	Sairauspäivien luku vuodessa	
		Sairaustapausta kohti	Henkilöä kohti
<i>Viranhaltijat</i>			
Päällystö	3	5.33	1.00
Alipäällystö	11	28.63	8.75
Miehistö.....	115	19.80	9.07
Talous- ja huoltohenkilökunta	1	9.00	0.90
<i>Työsopimussuhteessa olevat työntekijät</i>	14	38.64	20.04

K o u l u t u s. Sammutushenkilökuntaa koulutettiin jatkuvasti eri palopiireissä palo-

17. Palolaitos

piirien päälliköiden kuukausittain laatimien koulutusohjelmien mukaan. Tämän lisäksi järjestettiin tilapäisille palomiehille ja sijaispalomiehille kaksi 75 tunnin pituista alkeiskurssia, joihin osallistui 16 miestä, 100 tunnin pituinen palomieskurssi, johon osallistui 20 miestä ja 50 tunnin pituinen sammakkomieskurssi, johon osallistui 6 miestä.

Valtion palokoulun alipäällystöluokan suorittivat palokorpr. Veikko Hukka, palomiehet Jouko Järvinen, Veikko Kyntäjä ja E. Merta. Alipäällystöluokalle pääsyä varten suoritettiin palolaitoksen toimesta karsintakoe, johon osallistui 13 miestä.

Kaupunginhallituksen koulustuotoimikunnan järjestämän johtamistaidollisen kurssin I jakson suoritti kaksi viranhaltijaa ja II jakson viisi viranhaltijaa sekä kunnallishallinnollisen A-kurssin yksi viranhaltija.

Helsingin väestönsuojelutoimiston järjestämille päällystökursseille osallistui suunnitelman mukaisesti palolaitoksen viranhaltijoita. Eri väestönsuojelukursseilla toimi palolaitoksen päällystöä ja alipäällystöä myös opettajina.

Kaupungin myöntämän opintomatka-apurahan turvin palomest. Erkki Saksa suoritti opintomatkan Saksaan ja Itävaltaan. Palolaitoksen stipendirahastosta myönnettyjen apurahojen turvin palokers. Martti Narvanne tutustui kuukauden ajan Malmön palokuntaan ja palomies Yrjö Sarilahti teki opintomatkan Neuvostoliittoon.

Kiinteistöt ja kalusto. Kiinteistöt. Palolaitoksessa ei kertomusvuonna suoritettu suuria rakennustöitä. Sen sijaan kaikissa rakennuksissa tehtiin erilaisia vuosikorjauksia.

Kalusto. Vuoden aikana palolaitokselle hankittiin kaksi Fargo D-100 -merkkistä sairaankuljetusautoa ja yksi sairaankuljetusauto muutettiin sammakkomiesautoksi. Kallion paloaseman hälytyskeskuksen automaattisten palohälytyslaitteiden vastaanottopöytää laajennettiin ja siihen kytkettiin 40 uutta automaattista hälytyslaitetta.

Lisäksi hankittiin viisi Esa-20 -moottori-

ruiskua, 10 jatkotikassarjaa, viisi vetotikasta, 10 paineilmalaitetta, 36 paineilmapulloa, kolme autoradiopuhelinta ja neljä LA-puhelinta.

Väestönsuojelua varten myönnettyllä lisämäärärahalta hankittiin mm. letku-, armaatuuri-, savusuoja- ja viestikaluksia.

Palolaitoksen moottoriajoneuvojen ja -ruiskujen lukumäärä ja jakaantuminen eri palo- ja palovartioasemille vuoden lopussa selviää taulukosta sivulla 67.

Palolaitoksella oli siis 26 varsinaista sammutusautoa, joista 17:ssä oli pumppu. Näistä seitsemässä autossa oli korkeapainesumupumppu. Pumpulla varustetuista autoista oli yhdessä 3 500, kolmessa 2 800, kahdessa 2 500, kolmessa 2 000 ja yhdessä 1 000 l/min tehoinen pumppu sekä seitsemässä yhdistetyt 1 500 l/min (8 ik) matala- ja 250 l/min (46 ik) korkeapainepumppu. Mainituissa autoissa oli lisäksi vaahtosammutuslaitteet, joiden teho kymmenessä autossa oli 1 000 l/min, yhdessä 1 500 l/min, kolmessa 2 000 l/min, yhdessä 4 000 l/min, yhdessä 800 l/min ja yhdessä 48 000 l/min.

Moottoriruiskuista oli kaasuturbiinipumppu teholtaan 2 200 l/min, viisitoista ruiskua teholtaan 2 000, kaksi 1 500, neljä 1 400, kolme 1 000, kolmekymmentäseitsemän 800, kaksi 600, neljä 500 ja kuusi 230 l/min.

Ruiskuveen HRV:n pumppujen teho oli yhteensä 8 000 l/min. Veneessä oli lisäksi korkeapainepumppu ja vaahtosammutuslaitteet. Hyökkäysveneessä oli kaksi kannettavaa moottoriruiskua teholtaan kumpikin 2 000 l/min sekä yksi pienoiruisku teholtaan 230 l/min.

Palolaitoksen kaikkien pumppujen yhteinen teho oli 127 130 l/min.

Uutta kumitettua paloletkua hankittiin yhteensä 9 490 m, josta 5 850 m 3":n ja 3 640 m 1 ½":n letkua. Käyttökelpotonta letkua poistettiin 960 m. Letkuvarasto oli vuoden lopulla yhteensä 68 274 m paloletkua, josta 39 000 m 3":n liittimillä varustettua pääjohtoa. Tämän lisäksi oli palolaitoksella korkea-

Sijoituspaikka Placering Location	Moottoriajoneuvoja Motorfordon Motor vehicles													Hyökkäys- ja ruiskuveneitä Attack- och sprutbåtar Fire boats	Moottoriurkutja Motorsprutor Motor pumps
	Varsinaiset sammutusautot Eg. släckningsbilar Fire engines						Erikoishuoltoautoja Specialservicebilar Special service trucks	Sairaankuljetusautoja Ambulanser Ambulances	Kuorma-autoja Lastbilar Trucks	Henkilöautoja Personbilar Cars	Pakettiautoja Paketbilar Vans	Traktoreita Traktorer Tractors	Yhteensä Summa Total		
	Ruiskuautoja Sprutbilar Pump trucks	Pioneeriautoja Pionjärbilar Pioneer trucks	Vesistöautoja Vattentankbilar Water tank trucks	Vaahautoja Skumsläckningsbilar Foam trucks	Letkuautoja Slangbilar Hose trucks	Konetikasautoja Maskinstegar Ladder trucks									
<i>Sammutusosasto</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—
Släckningsavdelningen <i>Fire-fighting division</i>															
Pääpaloasema	2	—	—	—	—	1	1	1	1	2	—	1	9	2	6
Haagan paloasema Käpylän paloasema	2	1	—	—	1	1	—	1	—	—	—	—	6	—	5
Malmin palovartioasema	2	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	5	—	3
Kallion paloasema Herttoniemen palovartioasema...	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Suomenlinnan palovartioasema...	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Varalla	3	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—	59
<i>Teknillinen osasto</i> ... <i>Tekniska avdelningen</i> <i>Technical Dept.</i>	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	—	4	—	—
Yhteensä Summa Total	14	3	1	2	3	3	2	9	2	5	4	1	49	2	79

paineletkuja yhteensä 400 m. Lisäksi hankittiin mainitulla väestönsuojelulisämäärärähällä 5 000 m 1 ½":n ja 7 000 m 3":n paloletkua.

Paloilmoituslaitteet ja viestivälitelineet. Yksityisten automaattisia palohälytys- ja sprinklerlaitteita kytkettiin palolaitoksen vastaanottokeskuksiin vuoden aikana 40 ja vuoden lopussa oli niitä kytketty pääpaloaseman keskukseen 115, Kallion paloaseman keskukseen 91 ja Haagan paloaseman keskukseen 40.

Puhelinyhdistyksen hätäpuhelinkeskukseen, josta pääpaloasemalle ja Kallion paloasemalle oli suorat johdot, oli kytketty 687 hätäpuhelinia. Lisäksi voitiin hätäpuhelin-keskus hälyttää jokaisesta puhelimesta nume-

rolla 000. Palolaitoksen hälytyskeskuksen hälytysnumero 005 oli yhdistetty Puhelinyhdistyksen keskukseen viidellä johdolla. Hälytystä varten oli palo- ja palovartioasemat sekä poliisilaitos yhdistetty toisiinsa suoralla puhelinjohdolla. Kallion paloasemalla sijaitsevan sairaankuljetuskeskuksen hälytysnumero oli 0066.

Radiopuhelinliikennettä varten oli pääpaloaseman hälytyskeskuksessa sammutustoitinnan ja Kallion paloasemalla sairaankuljetustoitinnan radiokeskus, joiden vastaanottimet oli sijoitettu Ilmalan vesitorniin ja lähettimet pääpaloasemalle ja Kallion paloasemalle. Neljässä päivystysautossa, kuudessa paloautossa ja yhdeksässä ambulanssautossa sekä yhdessä erikoisautossa ja ruis-

17. Palolaitos

Syttymispaikka Brandplats Location of fires	Syttymissy Brandorsak Causes of fires						
	Viallinen tulisija tai savujohto Felaktig eldstad eller röckanal Defective fireplace or chimney	Tulisijan tai savuhormin liika- kuumeneminen Överhettad eldstad eller röckanal Fire-place or chimney overheated	Nokipalo Sotbrand Chimney fire	Tulisijasta lentänyt kipinä ym. Gnist från eldstad A spark from fireplace	Kuuma tuhka tai esine Het aska eller uppvärmt föremål Hot ashes or object	Sähkölaitteiden huolimaton käsittely Vårdslös hantering av elapparatur Careless handling of electric appliances	Muut sähköstä aiheutuvat syyt Övriga av elektricitet förorsakade bränder Other causes due to electricity
Asuinhuone - Bostadsrum - Living accommodation	3	5	2	3	—	6	9
Asuinrakennus - Bostadshus - Residential building.....	1	—	2	1	—	—	1
Auto ym. moottoriajoneuvo - Bil e.a. motorfordon - Car or other motor vehicle	—	—	—	—	—	—	40
Autotalli - Garage - Garage	1	—	—	—	—	—	1
Eteinen - Tambur - Hall	—	—	—	—	—	—	3
Hiihivarasto - Kollager - Coal yard	—	—	—	—	—	—	—
Hissi + moottori - Hiss - Lift or its engine	—	—	—	—	—	—	4
Hotelli, sairaala ym. yleinen huoneisto - Hotell, sjuk- hus mm. allmän lokal - Hotel, hospital etc. public premises	—	2	—	—	—	—	—
Kaatopaikka - Avstjälpningsplats - Dump	—	—	—	—	8	—	—
Kellari - Källare - Basement	—	—	—	—	—	2	—
Keittiö, keittokomero - Kök, kokvrå - Kitchen, kitche- nette	—	5	—	—	—	1	2
Laiva, moottorivene - Fartyg, motorbåt - Ship, motor- boat	—	—	—	—	—	—	2
Liikehuone - Affärsrum - Business premises	—	3	—	—	—	—	2
Metsä - Skog - Forest	—	—	—	—	—	—	—
Muuntaja - Transformator — Transformer	—	—	—	—	—	—	2
Nurmikko, maasto - Gräsmatta, markbrand - Lawn, terrain	—	—	—	—	2	—	—
Pannuhuone - Pannrum - Boiler room	1	3	—	—	—	—	—
Parakki - Barack - Barracks	1	1	—	—	—	—	1
Pesutupa - Tvättstuga - Laundry	—	—	—	2	—	—	—
Pölyhormi - Ventilationskanal - Ventilation system ...	—	—	—	—	—	—	—
Raitiovaunu - Spårvagn - Tram	—	—	—	—	—	—	1
Rakennustyömaa - Byggnadsarbete - Construction site	12	22	—	1	—	2	6
Rautatievaunu - Järnvägsvagn - Railway carriage or waggon	—	—	—	—	—	—	—
Roskakuilu - Förvaringsrum för sopor - Garbage chute	—	—	—	—	—	—	—
Roskalaatikko - Soplår - Dust bin	—	—	—	—	1	—	—
Sauna - Bastu - Sauna bath	2	4	—	—	—	—	—
Silta - Bro - Bridge	—	—	—	—	—	—	—
Sähköpylväs - Elstolpe - Pylon	—	—	—	—	—	—	6
Tehdaslaitos - Fabrik - Factory	—	—	—	—	—	—	1
Työhuone - Arbetsrum - Workshop	—	4	—	2	—	2	5
Ullakko - Vind - Attic	1	—	—	—	—	—	—
Vaja tai ulkorakennus - Skjul eller uthusbyggnad- Outbuilding	2	2	—	1	—	—	—
Varasto - Lager - Store	—	2	—	—	—	—	4
Yhteensä - Summa - Total	24	53	4	10	11	13	90

kuveneissä oli radiopuhelin. Lisäksi oli käytössä 32 kannettavaa LA-radiopuhelinta.

Palopostit ja vedenottopaikat. Kertomusvuoden aikana valmistui 214 uutta vesijohdon palopostia, joten niiden lukumäärä vuoden lopussa oli 5 179. Esikaupun-

kialueella oli useita palokaivoja ja -altaita.

Sammutus-, avunanto- ja sairaankuljetustoiminta. Sammutustoiminta. Palolaitos hälytettiin kertomusvuonna eri syistä kaikkiaan 1 759 kertaa, joista 918 kertaa tuli-

Syttymissyv Brandsorsak Causes of fires															
Palavien nesteiden huollimaton käsittely Vårdslös hantering av brännbara vätskor Carelessness with inflammable liquids	Tupakointi Rökning Smoking	Muu tulen huollimaton käsittely Övrig vårdslös hantering av eld Other carelessness with fire	Räjähdykset Explosion Explosion	Itsestyrväyryys Självantändning Spontaneous combustion	Hitsaus Svetsning Welding	Tehdaslaitteista aiheutunut kipinä tai kaasunpölystä ym. Vid fabrikkationen uppkommen gnista eller gasbildning mm. A spark from machinery or gas due to a manufacturing process	Koneosien liikkuminen Överhettning av maskindelar Machine components overheated, friction	Rautatie-, moottoriajoneuvo- ja höyrylaivallinen Trafik Traffic	Lasten aiheuttamat Av barn försäskade bränder Caused by children	Tuho- ja murhapoltto Pyroman- och mordbränder Arson	Juopuneen tai mielisaira aiteuttama Av alkoholpaverkade eller sinnessjuka försäskade bränder Caused by a drunken or insane person	Syy tuntematon Orsaken okänd Unknown or undetermined	Yhteensä Summa Total		
1	22	16	1	1	10				4	1	1	2	87		
—	—	3	—	—	—				—	1	—	8	17		
3	19	6	—	37	3			4	2	3	1	119			
—	1	—	1	—	5			—	—	—	—	9			
—	3	1	—	—	2			—	—	—	—	10			
—	—	—	—	4	—			1	—	—	—	5			
—	—	—	—	—	—			—	—	—	—	5			
—	6	—	—	—	3			—	—	—	3	14			
—	—	—	—	6	—			—	—	—	1	15			
1	4	6	—	—	3			8	6	—	3	33			
—	—	—	—	2	—			—	—	—	—	—			
—	6	6	—	2	—			1	—	1	2	26			
2	—	3	—	2	—			—	—	—	—	—			
—	4	1	1	—	11			—	—	—	2	22			
—	3	1	—	—	2			—	—	—	—	13			
—	—	—	—	—	—			—	1	—	—	5			
—	—	—	—	—	—			—	—	—	—	2			
—	89	77	—	—	—			6	68	7	17	266			
3	—	—	—	—	1			—	—	—	—	8			
—	3	2	—	—	—			1	—	—	1	10			
—	—	2	—	—	—			—	—	—	—	4			
—	—	2	—	—	—			—	—	—	—	2			
—	—	—	—	—	—			—	—	—	—	1			
2	5	3	1	—	6			—	—	—	1	61			
—	1	—	—	1	—			—	—	—	3	5			
—	3	1	—	4	—			—	—	—	—	8			
—	8	3	—	1	—			2	—	2	1	18			
—	2	2	—	—	—			—	—	—	—	11			
—	—	—	—	—	2			—	—	—	—	2			
—	—	—	—	—	—			—	—	—	—	6			
—	3	—	—	—	2			—	—	—	1	23			
3	—	2	3	—	11			—	—	—	2	34			
1	—	3	—	—	3			1	—	—	4	13			
—	4	16	—	—	1			8	—	1	7	42			
—	2	6	1	1	1			1	2	—	2	22			
16	188	162	8	59	66			11	5	10	97	24	6	61	918

palon, 31 kertaa nokipalon ja 47 kertaa savu- tai kaasuvaaran takia, 4 kertaa happikoje-avustusta varten, 53 kertaa sammakkomies-avun antamista varten ja 481 kertaa vedenpumpusta ym. avunantotyön suorittamista varten. Lisäksi hälytettiin palolaitos 52 ker-

taa erehdyksestä, 123 kertaa hälytyslaitteissa sattuneen vian johdosta sekä 50 kertaa ilki- valtaisesti.

Tulipalosta johtuvat hälytykset suoritettiin 633 tapauksessa puhelimitse ja 251 tapauksessa Puhelinyhdistyksen hätäkeskuksen

17. Palolaitos

kautta joko hätäpuhelimesta tai muista puhelimista numerolla 000. Tulipalohälytys suoritettiin automaattisella hälytyslaitteella 15 tapauksessa ja suullisesti 19 kertaa.

T u l i p a l o t. Tulipaloja sattui kertomusvuonna kaikkiaan 918, joista tammikuussa 50, helmikuussa 54, maaliskuussa 52, huhtikuussa 114, toukokuussa 165, kesäkuussa 141, heinäkuussa 60, elokuussa 63, syyskuussa 54, lokakuussa 65, marraskuussa 50 ja joulukuussa 50. Tulipaloista sattui 613 kello 6—18 ja 305 kello 18—6 välisenä aikana.

Tulipaloista oli pieniä eli sellaisia, jotka sammutettiin sankoruiskulla, muilla käsisammuttimilla tai paloauton säiliösuihkulla, kaikkiaan 722 eli 78.65 %, keskikokoisia tulipaloja 45 eli 4.90 % ja suuria tulipaloja 1 eli 0.11 %. Palonalkuja, jotka oli sammutettu ennen palokunnan paikalle tuloa, oli 150 eli 16.34 %.

Kertomusvuonna sattuneiden tulipalojen jakaantuminen syttymispaikan ja syttymissyyn mukaan selviää taulukosta siv. 68 ja 69.

A v u n a n t o - j a p e l a s t u s t y ö t. Avunanto- ja pelastustöitä suoritettiin kertomusvuonna 532 tapauksessa. Tuuletusta suoritettiin savu- tai kaasuvaaran takia 47 kertaa ja happikojeita lainattiin 4 kertaa. Tämän lisäksi suoritettiin vedenpumppausta ja annettiin tikapuu- tai muuta avustusta sekä lainattiin kalustoa 481 kertaa.

Palolaitoksen sammakkomiehet hälytettiin sukellustehtäviä varten 53 kertaa, joista kuitenkin 31 tapauksessa ei tarvittu sukellustoimintaa. Toiminta koski hukkuvan pelastamista tai hukkuneen etsimistä.

S a i r a a n k u l j e t u s t o i m i n t a. Sairaankuljetusautoja käytettiin kertomusvuoden aikana 17 325 kertaa, joista 11 452 kertaa sairaiden ja 5 873 kertaa tapaturmaisesti yleisellä paikalla loukkaantuneiden henkilöiden kuljetukseen. Vastaavat luvut v. 1964 olivat 14 991, 10 283 ja 4 708. Kuljetusten lukumäärä lisääntyi siis 2 334:llä. Ajojen lukumäärä päivää kohden oli noin 47 eli 6 enemmän kuin edellisenä vuonna.

Kuljetukset jakaantuivat eri kuukausien kesken seuraavasti:

Kuukausi Månad Month	Sairaus- tapauksia Patienter Patients	Tapaturmia Ölycks- händelser Accidents	Yhteensä Summa Total
Tammikuu	1 034	396	1 430
Helmikuu	971	405	1 376
Maaliskuu	1 010	473	1 483
Huhtikuu	1 061	424	1 485
Toukokuu	1 249	740	1 989
Kesäkuu	768	468	1 236
Heinäkuu	608	514	1 122
Elokuu	850	560	1 410
Syyskuu	841	488	1 329
Lokakuu	887	462	1 349
Marraskuu.....	1 000	439	1 439
Joulukuu	1 173	504	1 677
Yhteensä	11 452	5 873	17 325
Summa			
Total			

Kuljetusmatkojen pituus oli 207 972 km eli keskimäärin 12 km kuljetusta kohti.

P a l o v a h i n g o t. Vahinkovakuutusyhtiöt siirsivät kertomusvuonna keskenään tekemällään sopimuksella palovahinkoja koskevan aineiston tilastollisen käsittelyn perustamalleen Vahinkovakuutuksen tilastokeskukselle, jonka ilmoituksen mukaan kertomusvuotta koskevat tiedot eivät olleet vielä käytettävissä, joten v:n 1965 tiedot palovahingoista saadaan vasta v. 1966 toimintakertomukseen.

Palovahinkojen korvausprosentit v. 1956—1964 ovat olleet seuraavat:

1956 ... 1.0	1959 ... 0.7	1962 ... 0.4
1957 ... 0.7	1960 ... 0.6	1963 ... 0.6
1958 ... 1.2	1961 ... 0.6	1964 ... 1.0

Kertomusvuonna sattuneissa tulipaloissa kuoli 3 ihmistä sekä tuhoutui 8 rakennusta kokonaan ja 21 osittain.

Palonehkäisytoiminta

Rakennuspiirustusten tarkastus. Rakennus-tarkastustoimikunnan kokouksessa oli viikottain mukana palotarkastajan tai apulais-palotarkastajan viransijainen, minkä ohessa erikoistapauksissa palolaitoksen puolesta toimitettiin piirustusten seikkaperäinen ennakotarkastus. Rakennusten loppukatselmuksessa ei palolaitoksen edustaja ollut mukana. Uudisrakennustyömailla suoritettiin tarkastuksia tarpeen vaatiessa.

Palotarkastukset ja valistustoiminta. Yleinen palotarkastus asuintaloissa suoritettiin III, VI, VII ja XI nuohouspiirien alueilla 7.1.—24.5. sekä muuhun kuin asumiseen tarkoitetuissa rakennuksissa 20.9.—21.12. välisenä aikana koko kaupungin alueella. Kaupungin omistamissa, mutta kaupungin ulkopuolella sijaitsevilla erilaisissa laitoksissa suoritettiin tarkastuksia. Satama-alueilla, jotka olivat osoittautuneet erittäin vaarallisiksi, suoritettiin yleisen palotarkastuksen lisäksi ylimääräisiä tarkastuksia.

Tarkastusten johdosta annettiin 516 korjausmääräystä. Jälkitarkastukset suoritettiin kunkin alueen yleisen tarkastuksen jälkeen. Tarkastusten johdosta ilmoitettiin yhdestä laiminlyönnistä maistraatille.

Tämän lisäksi suoritettiin 2 980 pyydettyä tarkastusta sekä annettiin palonehkäisyä koskevia neuvoja ja ohjeita.

Lausuntoja annettiin palonehkäisyyn liittyvissä asioissa maistraatille 237, kaupunginhallitukselle 5, rakennusvirastolle 55, kauppa- ja teollisuusministeriölle 18, rakennustarkastusvirastolle 20, terveydenhoitovirastolle tai sen alaisille laitoksille 6, kaasulaitokselle 39 ja muille viranomaisille ja yksityisille 22.

Palopäällystö ja -alipäällystö piti vuoden aikana sairaaloissa ja teollisuus- ym. laitoksissa sekä opintopäivillä ja kursseilla ja Valtion palokoulussa oppitunteja ja valistustilaisuuksia palo- ja henkilöturvallisuuteen liittyvistä aiheista sekä lisäksi paloturvalli-

suutta koskevia luentoja erilaisilla väestönsuojelukursseilla.

Kertomusvuoden aikana jatkettiin palonehkäisyosastossa kiinteistöhortiston tekoa. Kortistosta ilmeni kiinteistön omistaja, osoite, rakennusaine, kerrosluku, rakennuksen käyttötapa, vaaralliset palokohteet kuten tulenaran nesteen varastot, niissä olevat sammutuslaitteet, henkilöturvallisuuden kannalta tärkeät kohteet ym.

Nuohous

Nuohouspiirien lukumäärä oli 14, nuohoojamestareiden lukumäärä oli kertomusvuoden aikana 13. VIII nuohouspiiriä hoiti nuohoojamest. A. Littman oman piirinsä ohessa. Nuohoojamest. Lauri Ilvonen siirtyi eläkkeelle vuoden viimeisenä päivänä. Piirinuohoojien lisäksi piireissä oli yhteensä 14 etumiestä, 43 nuohoojaa ja yksi oppilas.

Yleinen nuohous suoritettiin jokaisessa piirissä 12 kertaa ja erikoiskohteiden nuohous palojärjestyksen mukaisesti. Piirinuohoojat osallistuivat nuohouspiireissään yleiseen palotarkastukseen, johon kuului yhteensä 376 tarkastuspäivää eli keskimäärin 27 päivää piiriä kohti. Lisäksi suorittivat piirinuohoojat 2 571 muuta tarkastusta sekä kukin vuorolleen nokipalopäivystystä.

Kertomusvuonna sattui 31 nokipaloa. Viimeisenä kymmenvuotiskautena niiden lukumäärä on ollut seuraava:

1956	58	1961	26
1957	39	1962	22
1958	55	1963	36
1959	28	1964	27
1960	40	1965	31

Talous ja yleinen hallinto

Menot ja tulot. Palolaitoksen menot olivat toimintavuonna yhteensä 5.99 mmk, josta

17. Palolaitos

palkkamenojen osuus oli 4.82 mmk ja kalustohankintojen osuus 298 700 mk. Määrärahoja siirrettiin käytettäväksi seuraavana vuonna yhteensä 486 170 mk. Menojen nousu edelliseen vuoteen verrattuna oli n. 541 000 mk, mikä lähinnä johtui väestönsuojelukaluston hankinnasta, palkkojen korotuksista ja hintojen noususta.

Tuloja sairaankuljetuksista, vuokrista ym. oli yht. 700 252 mk.

Avustuksena jaettiin Helsingin vapaaehtoiselle palokunnalle 6 000 mk, Esikaupunkien vapaaehtoisille palokunnille 80 223 mk, vapaaehtoisten palokuntien kilpailutoiminnan tukemiseen 1 071 mk ja vakinaisten palomiesten osuusruokalalle 13 000 mk eli avustuksia yhteensä 100 294 mk.

Rahastot. Helsingin kaupungin palokunnan rahaston menot olivat kertomusvuonna 7 875 mk ja tuloja kertyi sairaankuljetusmaksuista 8 357 mk, Wärtsilä-yhtymä Oy lahjoitti 1 000 mk ja korkotuloja oli 3 295 mk, eli tuloja kaikkiaan 12 652 mk. Rahaston sääntöjen

mukaan siirrettiin tuloista 20 % eli 2 530 mk pääomaan, joka vuoden lopussa nousi 35 914 mk:aan. Käyttämättömiä varoja (säästö v:lle 1966) oli vuoden lopussa 8 213 mk.

Gösta Waseniuksen rahaston korkotulot olivat 747 mk ja pääoman indeksihyvitys oli 606 mk. Rahastolla ei ollut vuoden aikana menoja. Vuoden lopussa siirrettiin käyttövaroista 478 mk pääomaan, joka silloin nousi 7 342 mk:aan. Käyttövaroja jäi seuraavaan vuoteen 1 000 mk.

Vakuutusyhtiöiden palolaitoksen 100-vuotispäivänä tekemästä 10 000 mk:n suuruisesta lahjoituksesta perustetusta stipendirahastosta jaettiin vuoden aikana kaksi stipendiä yhteismäärältään 800 mk sekä hankittiin 25 kpl Jansson-Strömmerin »ammattilaskennon opikirjaa» yhteensä 177 mk:lla ja diaprojektorin kovalippaita yhteensä 28 mk:lla ollen menot siis yhteensä 1 006 mk. Rahaston korkotulot ja indeksihyvitys olivat kertomusvuonna yhteensä 1 954 mk, joten rahaston varat vuoden lopussa olivat 11 608 mk.

Varapalokunnat

Sopimuksen mukaan kaupungin palotoimeen kuuluvina varapalokuntina toimi 17 vapaaehtoista palokuntaa, joiden yhteinen toimiva miesvahvuus oli 651 miestä ja kalustovahvuus seuraava: paloautoja kiintopumppuineen 20, moottoriruiskuja 21, vesisäiliöitä 18, joiden yhteinen tilavuus oli 23 000 l, 3":n

letkua 3 920 m, 2":n letkua 920 m ja 1½":n letkua 4 230 m. Näiden lisäksi toimi kaupunkialueella yksi tehdaspalokunta ja yksi laitospalokunta.

Varapalokuntien palotoiminta oli kertomusvuoden aikana seuraava:

Varapalokunta Frivilliga brandkårerna Voluntary fire brigades	Hälytysten luku Number of alarms		Yhteensä Summa Total
	Kaupunki- alueella Inom stadsområdet Within the city limits	Kaupunkialueen ulkopuolella Utanför stadsområdet Outside the city limits	
	Helsingin VPK	2	
Degerön »	6	—	6
Haagan »	6	—	6
Karjalaisten »	5	—	5
Lauttasaaren »	4	—	4
Malmin »	2	—	2
Marjaniemen »	6	—	6
Munkkiniemen »	—	—	—
Oulunkylän »	12	—	12
Pakinkylän »	5	—	5
Pitäjänmäen »	5	1	6
Puistolän »	9	—	9
Pukinmäen »	9	—	9
Tammisalön »	2	—	2
Tapanilan »	4	—	4
Vanhan Käpylän »	—	—	—
Vartiokylän-Mellunkylän »	11	—	11
Yhteensä	88	1	89